NORGES TEKNISK- NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET INSTITUTT FOR KJEMI

TKJ4160 FYSIKALSK KJEMI GK, KONTINUASJONSEKSAMEN 2006

August 2006 Tid: 9.00-13.00

Faglig kontakt under eksamen: Professor Signe Kjelstrup, tlf. 91897079

Hjelpemidler: Typegodkjent lommekalkulator med tomt minne

Aylward og Findlay: SI Chemical Data

Vedlagte formelsamling

Oppgavene veies slik: Opgave nr 1:2:3 =3:3:4

Oppgave 1

En elektrolytt inneholder $0.1 \, \mathrm{mol} \, \mathrm{LiNO_3}$ og $0.2 \, \mathrm{mol} \, \mathrm{NaNO_3}$ pr liter.

- a) Beregn løsningens spesifikke ledningsevne κ .
- b) Beregn transporttallet t_{+} for litiumionet i denne løsningen.
- c) Løsningen er i et rør med diameter 2 mm. Hvor langt vil et litiumion i løsningen bevege seg i middel i 100 sekunder når en strøm på $0.1\,A$ går gjennom løsningen?

Redegjør for antakelsene du har vært nødt til å gjøre.

Oppgave 2

Vi betrakter en harmonisk oscillator med Schrödingerligning:

$$\frac{-\hbar^2}{2m} \frac{d^2}{dx^2} \Psi(x) + \frac{1}{2} m (2\pi\nu)^2 x^2 \Psi(x) = \Psi(x) E$$

Her er m partikkelens masse og er ν er frekvensen.

a) Gitt bølgefunksjonen

$$\Psi(x) = \left(\frac{2m\nu}{\hbar}\right)^{1/4} \exp\left(\frac{-m\pi\nu}{\hbar}x^2\right)$$

Vis at denne funksjonen er en løsning til den ovenstående Schrödingerligningen og bestem energien E.

b) Vi betrakter nå N gassmolekyler ved temperaturen T og antar at Boltzmanns fordeling gjelder, dvs

$$\frac{n_i}{N} = \frac{\exp\left(-\varepsilon_i/kT\right)}{\sum_i \exp\left(-\varepsilon_i/kT\right)}$$

Bestem et uttrykk for forholdet n_k/n_m mellom okkupasjonen (befolkningen) av disse to energinivåer, og vis at dette er uavhengig av partisjonsfunksjonen og avhengig av energiforskjellen $\Delta \varepsilon = \varepsilon_k - \varepsilon_m$.

c) Vi antar nå at det finnes bare 2 mulige tilstander for molekylet: ε_1 og ε_2 , slik at $\Delta \varepsilon = \varepsilon_2 - \varepsilon_1 > 0$. Finn et uttrykk for n_2/N som funksjon av $\Delta \varepsilon$ og plott denne som funksjon av kT. Diskuter de to grensene kT = 0 og $kT = \infty$, og beskriv systemets tilstander i disse to grensene.

Oppgave 3

a) Utled Gibbs ligning

$$dU = TdS - pdV$$

for et lukket system fra termodynamikkens 1. lov og den termodynamiske definisjonen på entropi.

- b) Utvid ligningen til å gjelde et åpent system.
- c) Forklar begrepet tilstandsfunksjon.
- d) når en komponent (1) overføres reversibelt fra en fase (I) til en annen fase (II) gjelder følgende ligning:

$$\mu_{1,\mathrm{I}} = \mu_{1,\mathrm{II}}$$

Utled denne ligningen ved hjelp av Gibbs ligning for åpne system og 1. lov.

- e) Bruk ligningen under d) til å utlede et uttrykk for det osmotiske trykk π for en løsning adskilt fra det rene løsningsmidlet med en membran. Membranen er gjennomtrengelig for løsningsmidlet (komponent 1), men ikke for det løste stoff (komponent 2). Anta ideell, fortynnet løsning.
- f) En membran danner skillevegg mellom ferskvann og sjøvann. Sjøvann inneholder forskjellige ioner tilsvarende en total konsentrasjon på 1 mol dm $^{-3}$. Beregn det osmotiske trykk ved 25°C i sjøvannet når membranen bare slipper vann igjennom. Anta at sjøvannet er en ideell løsning.
- g) Hva tilsvarer det osmotiske trykket beregnet i f) i meter vannsøyle?